

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Grădiniței 1, Pașcani, jud. Iași
@ inaltareadomnului.pascani@gmail.com
Preot Pavel Postolachi ☎ 0745 644 256
Preot Marius Tabarcea ☎ 0745 776 456

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruivi.” (Romani 12, 12)

Anul II • Nr. 7 (55) • 20 februarie 2022

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să ne amintim mereu de Dumnezeu

Sfântul Luca al Crimeii († 1961)

„**C**u toții ne asemănăm fiului desfrânat, cu toții năzuim spre plăceri, tuturor ne vine greu să slujim duhului. Nu vrem să postim, nu vrem să ne rugăm vreme îndelungată, nu vrem să ne concentrăm gândurile asupra poruncilor lui Hristos. În fața ochilor noștri nu stă tot timpul Crucea lui Hristos. Nu Îl vedem mereu înaintea noastră pe Dumnezeiescul Pătimitor, Care pentru a noastră mântuire și-a vărsat Sângele în chinuri groaznice pe Cruce. Ne rugăm lui Dumnezeu cât ne rugăm, ne amintim de El, după care Îl uităm iarăși.”

Este bine să știm

Sâmbăta morților sau „Moșii de iarnă”

Biserica Ortodoxă a consacrat pentru pomenirea generală a morților o zi liturgică pe săptămână, și anume sâmbăta, deoarece fiecare sâmbătă este, de fapt, o imitare a Sâmbetei Mari, a șederii lui Hristos în mormânt și că, din punct de vedere teologic, aceasta este ziua în care Mântuitorul a coborât cu sufletul la iad pentru a-i înălța pe cei adormiți. Dar, în mod deosebit, două dintre aceste zile de sâmbătă din anul bisericesc sunt dedicate, în toate Bisericile Ortodoxe, pomenirii generale a morților, prin rugăciunile și cântările înscrise în cărțile de rânduală respective (Triod și Penticostar): **sâmbăta dinaintea Duminicii Lăsatului sec de carne** (a înfricoșătoarei Judecăți) și **sâmbăta dinaintea Duminicii Pogorării Duhului Sfânt** (sâmbăta Rusaliilor). Aceste două sâmbete poartă denumirea generică de „moși” (prima – *Moșii de iarnă*, iar cea de-a doua – *Moșii de vară*), deoarece în aceste zile îi pomenim pe părinții, moșii și strămoșii noștri adormiți întru Domnul. În limba greacă, aceste zile se numesc *ψυχοσάββατον* (*Sâmbăta sufletelor*), iar în slavonă, *Subbota roditelskaia*. Conform istoricului bisericesc **Nichifor Calist** și a imnografilor Triodului, ne aducem aminte și îi pomenim pe (stră)moșii noștri în sâmbăta dinaintea lăsatului sec de carne, deoarece ziua imediat următoare este Duminica Înfricoșătoarei Judecăți. Pomenirea adormiților în rugăciunile noastre devine, în acest fel, un tablou al adunării tuturor oamenilor, morți și vii, la Judecata de Apoi. În acest sens, **părintele Ene Braniște** consemnează că stabilirea acestei zile a fost posterioară secolului al VI-lea.

Duminica a 34-a după Rusalii

„Fiul cel risipitor sunt eu”

Preot Vasile Gordon

Acest fragment din Evanghelie exprimă unul dintre momentele cele mai impresionante ale pildei Fiului Risipitor, rânduită a se citi astăzi la Sfânta Liturghie. Momentul când fiul cel rătăcit, căindu-se, s-a întors cu teamă dar și cu încredere la casa părintească. Iar tatăl, iubitor și iertător, l-a îmbrățișat, căzând pe grumazul lui.

Pilda aceasta, una dintre cele mai frumoase, dacă nu cumva cea mai frumoasă, sub acest aspect al iertării și manifestării iubirii părintești, ne impresionează întotdeauna până la lacrimi. De ce? Pentru că în ea ne recunoaștem pe noi înșine. În ea ne vedem ca într-o oglindă.

Se spune că un copil de 3-4 ani, care nu mai văzuse niciodată o oglindă, aflându-se pentru prima oară în fața ei, a văzut în ea chipul unui băiețel care-l privea uimit. Privea chipul și i se părea foarte cunoscut. Dar peste câteva momente copilul a izbucnit fericit: mamă, mamă, vino să vezi ceva: băiatul din oglindă sunt eu!

La fel și noi, fiecare, privind în oglinda acestei pilde, în clipe de reală sinceritate vom recunoaște smerit: „Fiul cel risipitor sunt eu. Tatăl este Dumnezeu, care mi-a dat atâtea daruri, ca avuție de mare preț, iar eu, rătăcind prin lume, le-am risipit în fel și chip. Dar, între aceste daruri mi-a dat și nădejdea și pocăința, de care eu, nevrednicul, îmi amintesc, mai ales în aceste zile care ne apropie de Postul Mare. De aceea, amintindu-mi, mă pocăiesc și mă întorc la Tatăl, Care, dacă l-a primit pe fiul cel rătăcit de care vorbește Evanghelia, nădăjduiesc că mă va primi și pe mine”.[...]

Încrezători pedagogiei divine, nădăjduim și noi în iertarea și îmbrățișarea lui Dumnezeu. Dacă ne vom întoarce cu lacrimi, precum fiul din pilda de astăzi, Dumnezeu, Care ne așteaptă permanent și Care ne observă chiar și cei mai timizi pași de apropiere, ne va întâmpina îmbrățișându-ne și căzând pe grumazul nostru.

Pe urmele sfinților

Modele de pocăință în perioada Triodului (I)

Preot Bucovineanu Nicolae-Cătălin

Periода Triodului este prin excelență perioada în care, prin post și prin rugăciune, prin curățirea de patimi și prin primirea lui Hristos în ființă, prin primirea Împărăției, omul se apropie mai mult de Dumnezeu. Dar, pentru a ajunge la această unire cu Hristos, trebuie ca fiecare dintre noi să aducem o jertfă lui Dumnezeu, adică o pocăință pentru păcatele noastre, o transformare a vieții prin harul primit de la Dumnezeu. Dar cum mintea omului este întunecată de păcat, avem nevoie de modele pe care să le urmăm în această mișcare a sufletului către Dumnezeu. Iar aceste modele, le găsim adunate ca într-un buchet în cartea de cult folosită cu precădere în perioada Triodului, de unde aflăm cum ne putem întoarce la Dumnezeu, cu zdrobirea inimii și cu încrederea în puterea Sa de a ne ierta, așa cum a

făcut cu **Maria Egipteanca**, ori cum s-a întors la tatal său **fiul risipitor**, ori cum s-au salvat **ninivitenii** de la pieirea promisă de Dumnezeu, ori cum **tâlharul de pe Cruce** a câștigat Raiul. De asemenea, învățăm din exemplele regilor **David** și **Manase**, ori al **femeii păcătoase**, al **vameșului**, ori al lui **Petru**, că regretele păcatelor săvârșite duc la o pocăință intensă.

În perioada Triodului, tema centrală a imnelor – și implicit a slujbelor – este **întoarcerea păcătosului la Dumnezeu prin acte penitențiale, prin părere de rău față de păcatele săvârșite și prin rugăciuni către Dumnezeu prin care cere iertare și reprimire în casa Sa**. Dar cei care au alcătuit Triodul au dorit să aducă în mintea oamenilor exemple concrete de persoane care au reușit să redobândească de la Dumnezeu darurile Sale cele bogate, în pofida vieții lor pline de

patimi de odinioară.

Maria Egipteanca

Primul mare model de pocăință pe care Triodul ni-l aduce ca exemplu este Maria Egipteanca, care reprezintă unul din personajele „cele mai izbăvitoare pe care monahul trebuie să le păstreze necontenit în minte pentru a-și îmboldi zelul în vederea pocăinței” (Ieromonah Makarios Simonopetrul, *Triodul explicat*, p. 73). Ea este cinstită în **Duminica a V-a a Postului Mare**, dar și în ziua de **1 aprilie**, viața ei fiind citită și la **Canonul cel Mare** în miercuria din săptămâna a V-a din Post.

Cinstirea vieții Sfintei Maria Egipteanca se face pentru a-i întări pe credincioși în timpul postului, arătând răbdarea Sfintei, pentru a aduce speranța în sufletele zdrobite de mustrarea conștiinței și în trupurile istovite de greutatea postului. Plasarea acestei amintiri a vieții Sfintei Maria Egipteanca are scop pedagogic, adresându-se atât celor care se află pe calea pocăinței, arătând pilda grăitoare a vieții Sfintei și stăruința cu care a dus până la sfârșitul vieții crucea mare a penitenței, cât și celor care nu s-au pornit încă pe drumul acesta al pocăinței, prin arătarea transformării radicale a vieții sale, lăsând în urmă „tanăra care s-a risipit mulți ani în păcate și care a ucis multe suflete îndemnându-i pe alții la păcat” (Pr. Viorel Sava, *În Biserica Slavei Tale*, volumul 2, p. 176). Perfect conștientă de gravitatea păcatelor sale, Cuvioasa Maria Egipteanca a știut ce înseamnă pocăința și ce efecte are aceasta asupra vieții omului, întrucât „pocăința este în primul rând cunoștință și conștiința păcatelor noastre, a greșelilor noastre, a abaterilor de la poruncile dumnezeiești, a neascultării noastre în toate de Hristos. Este sinceritatea și curajul moral de recunoaștere că suntem păcătoși” (Teodor M. Popescu, *Despre Pocăință*, în BOR XCVIII -1980, nr. 5-6, p. 573). Biserica arată prin viața Cuvioasei Maria Egipteanca faptul că **mântuirea se dobândește numai prin lepădarea vieții noastre trupești**, pentru a vieții ingereste, numai printr-o permanentă stare de căință și de prosternare înaintea lui Dumnezeu. **(Va urma)**

Cultul divin - simboluri și semnificații

Ce simbolizează cădelnița sau cățuia?

Pr. prof. dr. Ene Braniște | *Liturgica generală*

Cădelnița sau cățuia, tămâierul sau tămâietoarea este un mic recipient de metal, legat de lăntișoare care se unesc sus într-un mâner, de obicei, cu două belciuge, prin care se bagă degetul mare și cel arătător sau arătătorul și mijlociul mâinii drepte, cu care se mănăiește cădelnița. Aceasta este folosită la cădirile sau tămâierile prevăzute de Tipic în rânduielile sfințelor slujbe.

Întrebuintarea cădelniței în serviciul

liturgic este tot atât de veche ca și folosirea tămâiei și a cădirilor, pe care cultul creștin le-a moștenit din cultul Vechiului Testament. Cele dintâi cădelnițe folosite de creștini erau însă simple cățui din pământ (argilă, ceramică) sau din metal, cu sau fără mâner, așa cum se folosesc astăzi de către unii preoți de parohie la serviciile funebre oficiate în afara bisericii sau cum sunt cățuile cu mânere scurte, folosite în unele mănăstiri de maici la

anumite cădiri sau procesiuni. Forma de astăzi a cădelniței ar data, după unii liturgiști, din secolul al XII-lea.

După **Sfântul Gherman al Constantinopolului** (secolul al VIII-lea), cădelnița simbolizează omenitatea Mântuitorului, focul simbolizează dumnezeirea, iar fumul de tămâie simbolizează mireasma Duhului Sfânt. După o altă interpretare, cășul cățuții cădelniței reprezintă pântecul feciorelnic al Maicii Domnului, care a purtat Cărbunele cel dumnezeiesc, Hristos, precum și colimvitra Sfântului Botez, care cuprinde cărbunele focului dumnezeiesc al Sfântului Duh. Totodată, cădelnița amintește și de altarul tămâierii din Cortul Mărturie și apoi din Templu.